

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2019/20

Destinace (země, město): Rumunsko, Bukurešť

Jméno, příjmení: Jiří Bernkopf

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzita v Bukurešti, Fakulta cizích jazyků a literatur, katedra ruštiny a ostatních slovanských jazyků

Výuka českého jazyka na univerzitě

Na univerzitě v Bukurešti se český jazyk studuje v oborech Filologie a Moderní aplikované jazyky (dále LMA = *limbi moderne aplicate*). V tomto roce studovalo filologii 12 studentek ve 2. ročníku. V oboru LMA studovalo v 1. ročníku 10 studentů a ve třetím 9 studentů. Letos se po dlouhé době otevřelo magisterské navazující studium bohemistiky, ve kterém jsem měl 3 studentky. Hodinová dotace byla: 1. ročník LMA 3 hodiny (jen letní semestr, v podzimním vedli všechny kurzy rumunští kolegové), 2. ročník filologie 2 hodiny, 3. ročník LMA 5 hodin, navazující magisterské studium 6 hodin. K tomu jsem vyučoval v Českém centru Bukurešť v kurzech pro začátečníky i pokročilé, v kurzech bylo 4 - 8 studentů, učil jsem 6 hodin v podzimním semestru, 4 hodiny v jarním. Celková hodinová dotace byla tedy 19 hodin v podzimním resp. 20 hodin v letním semestru.

Studentky Filologie jsou většinou dobře motivované, pracovité a cílevědomé – jsou vybírány na univerzitu na základě prospěchu. Studium LMA je placené, studenti mají obecně nízkou účast na lekcích i nízkou úspěšnost v testech (a to nejen u mě). Dosud se filologie češtiny otevírala jednou za dva roky, tedy by se měla otevřít i příští rok. To se bohužel tentokrát nestane a místo ní bude další ročník LMA.

Obsah výuky

Se všemi skupinami jsem vedl praktické kurzy českého jazyka, ostatní předměty učili rumunští kolegové. Jedinou výjimkou je předmět *Textová analýza* pro studentky magisterského studia. Rozebírali jsme texty Jaroslava Rudiše, Matěje Hořavy, Ladislava Zibury, Ivana Landsmanna a Anny Cimy. Studentky oceňovaly spíše méně komplikované čtivé texty (Cima, Zibura).

V kurzech praktického jazyka učím podle učebnice *Česky krok za krokem 1* (1. a 2. ročník) a *Česky krok za krokem 2* (3. ročník). Se studentkami navazujícího magisterského studia jsem kromě různých aktuálních adaptovaných textů používal i učebnici *Čeština pro středně a více pokročilé*.

Pracovní podmínky

Český lektor má k dispozici učebnu češtiny, která je vybavena bílou tabulí, počítačem (bohužel už sotva fungujícím) a dataprojektorem. Dále je v učebně česká knihovna s aktuální i starší českou literaturou a DVD s českými filmy. Jedna knihovna patří lektorovi slovinštiny, který tam sporadicky učí.

V Českém centru je k dispozici audio technika a bílá tabule.

Online výuka a e-learning

16. března byla na univerzitě zrušena kontaktní výuka, což se protáhlo až do konce školního roku. Výuka probíhala online formou videokonferencí (používal jsem stejně jako většina kolegů platformu Zoom). Začal jsem vyvíjet e-learningové prostředí v Moodle, studentům jsem připravil ke každé lekci sadu cvičení k procvičování a testy. Výhodou je, že Moodle sám cvičení vyhodnocuje a pamatuje si všechny výsledky, takže nemusím kontrolovat domácí úkoly ani testy a studenti si mohou cvičení vypracovávat opakovaně, pokud potřebují. Moodle také umožňuje přehledně uspořádat různé studijní materiály. Kromě toho jsem začal vytvářet databázi českých a rumunských frází k procvičování v aplikaci Memrise (www.memrise.com). Oba tyto programy hodlám používat nadále i při normální kontaktní výuce a později je mohu předat případnému nástupci. Cvičení v Moodle je celé v češtině a mohu ho využít lektori a učitelé v jakékoliv destinaci.

Zkoušení probíhalo online a mělo ústní a písemnou část. Písemný test jsem vytvářel opět v Moodle, zkoušení probíhalo formou individuální videokonference.

Akce

Vzhledem k tomu, že jsem byl zpočátku zahlcen byrokracií spojenou s registrací mé rodiny a s nutnými úpravami v bytě, nebylo moc prostoru pro další akce. Problémem bylo taky to, že prakticky každý den jsem učil večer od 18:00 do 20:00 (studentky magisterského studia mají kurzy jen večer, univerzita vychází vstříc studentům, kteří během studia pracují, dál jsem učil po večerech v Českém centru v kurzech pro veřejnost.)

V listopadu nás navštívil doc. Martin Pilař, který přednesl dvě přednášky pro studentky magisterského programu (5. a 7. 11.) o českém undergroundu (Bondy, Vodsedálek, Hrabal, Krchovský).

10. prosince proběhl v Českém centru vánoční večírek, na kterém se setkali studenti, zaměstnanci ambasády a osobnosti bukureštské bohemistiky.

2. - 8. 3. proběhl v Bukurešti výjimečný festival *Săptămâna sunetului* (Týden zvuku) věnovaný experimentální hudbě a soundartu. Českou kulturu na něm reprezentoval hráč na pletací stroj Ivan Palacký. Ve spolupráci s místní promotérskou organizací Axa Valahia Productions jsme zorganizovali promítání

dokumentu o trutnovském festivalu *Obscene Extreme*, na kterou jsme pozvali jeho organizátora Miroslava Urbance.

V květnu se proběhla překladatelská soutěž, které se zúčastnily dvě absolventky studia bohemistiky. Překládala se kniha Veroniky Bendové *Vytěženej kraj*.

Ubytování

Univerzita zajišťuje ubytování pro zahraniční lektory. Standardně jsou byty dvoupokojové, lektor, který přijede s rodinou může žádat o byt třípokojový. Byt vyhovuje nenáročnému nájemci. Jelikož jsem na místě s rodinou, musel jsem postavit kuchyňskou linku (v kuchyni byl jen dřez sporák a pračka), koupit kvalitní pračku a zbavit se části obstarožního a nepraktického nábytku. Univerzita nám část nábytku vyměnila za jiný a část pomohla vystěhovat. Tyto záležitosti má na starosti paní Ema Solonari, je velmi ochotná, ale mluví jen rumunsky. Ve výsledku jsme s bydlením velmi spokojeni, v okolí je mnoho zeleně a na univerzitu dojedeme za MHD za 20 minut.

Rumunština

Snažím se vyučovat bez zprostředkovacího jazyka. V nutných případech mluvím se studenty anglicky. Většina kolegů na katedře však angličtinu příliš neovládá. Také na úřadech je neznalost rumunštiny (můj) problém. S rumunštinou mi ale pomáhají moji přátelští a nekonečně ochotní studenti, díky nimž jsem nakonec vše zvládl.

Problémy

Kvalitních studentů češtiny ubývá, což je pochopitelný proces, univerzita na něj bohužel neumí adekvátně reagovat. Nabízel jsem univerzitě seminář o české literatuře pro nečeštináře v angličtině (chtěl jsem nalákat studenty Erasmus+ a studenty z jiných oborů.) Není to možné, protože studenti mají každý rok centrálně určený rozvrh, neexistují volitelné předměty, nelze tedy studentům nabídnout hodnocený předmět mimo program. Mohl bych takový seminář otevřít jako „kroužek“, to jsem odmítl, protože pochybuju, že by si na něj studenti, kteří jsou většinou zatíženi prací, našli čas.

Bukurešť 31. července 2020

Mgr. Jiří Bernkopf